

2024-01-31

Dnr X23-90551
U2023/02898

Utbildningsdepartementet

Yttrande över slutbetänkandet Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och delbetänkandet Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)

Rättsmedicinalverket har ombetts att yttra sig över ovan nämnda betänkanden. Rättsmedicinalverket vill inledningsvis framhålla att myndigheten i svaret på Utbildningsdepartementets inbjudan om att lämna synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik (U2023/01467) lämnade följande förslag.

1. Att inrätta en akademisk nationell centrumbildning för forskning om brottmålsprocessen där en tvärvetenskaplig samverkan kan säkerställas.
2. Etablera en långsiktig och utökad finansiering till forskande myndigheter för att säkerställa gynnsamma forskningsmiljöer.
3. Anordna riktade utlysningar av medel för forskning riktade till Rättsmedicinalverkets ansvarsområden.

Mot bakgrund av detta avger myndigheten följande synpunkter.

För att bedöma utredningens två förslag om ny myndighetsstruktur har läsningen inriktats mot kapitel 5 Styrkor och utmaningar i dag samt kriterier för morgondagen (s. 193–248) och kapitel 6 Utredningens förslag (s. 249–380).

Rättsmedicinalverket vill utifrån sitt forskningsuppdrag särskilt framhålla kriterierna 3 och 7 i slutbetänkandet och som är särskilt viktiga för att Rättsmedicinalverket ska kunna bedriva forskning och utveckling på ett effektivt sätt.

Rättsmedicinalverket tillstyrker av de skäl som anförs nedan förslaget om införande av de två nya myndigheterna Vetenskapsmyndigheten och Myndigheten för strategisk forskning och innovation.

Rättsmedicinalverket uppfattar att både Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten i huvudförslaget har ett tydligt fokus på offentlig sektor, men med lite olika inriktning. Det framgår av betänkandet att såväl Myndigheten för strategisk forskning som Innovationsmyndigheten styrs av behovsägare och att båda kan finansiera innovation.

Rättsmedicinalverkets tolkning är att såväl Myndigheten för strategisk forskning som Innovationsmyndigheten har ett tydligt fokus på offentlig sektor, vilket är positivt. Det skulle dock kunna förstärkas ytterligare genom en sammanslagning av dessa myndigheter, vilket skulle gynna forskande myndigheter liksom Rättsmedicinalverket.

Också i betänkandet framförs att en sammanslagning av myndigheterna skulle ha fördelar. Flera av de som utredningen pratat med har framfört att uppdelningen riskerar att skapa en ”konstlad” gräns för utveckling av innovationer och att uppdelningen skulle medföra stora krav på samordning mellan myndigheterna. Rättsmedicinalverket instämmer i detta och menar i likhet med vad som framgår av betänkandet att de båda myndigheternas uppdrag ligger nära eller i delar överlappar varandra, vilket skulle kunna innebära risker för potentiella finansieringstagare. Initiativ som befinner sig i gråzonen mellan innovation och implementering riskerar att hamna mellan stolarna, vilket Rättsmedicinalverket tidigare erfarit.

Rättsmedicinalverket är en myndighet med ansvar för relativt små specialområden där kunskapsnivån spelar en helt avgörande roll i rättskedjan. Då områdena är små och i flera fall utgör nischer av bredare ämnen är det viktigt med tvärvetenskaplig samverkan och att forskningen får ta plats i en långsiktig gynnsam forskningsmiljö. Rättsmedicinalverket bedömer att utsikterna för att uppnå det är bättre i en struktur där en ”konstlad” gräns undanröjs och bredd istället prioriteras.

Utredningen framför att den sammanslagna myndigheten kommer att uppvisa en stor bredd av aktiviteter som behovsinventering, finansiering av samverkansforskning och policylabbsarbete. Denna bredd bedömer Rättsmedicinalverket bidra till möjligheten att bedriva forskning och utveckling, t.ex. genom att det inrättas en akademisk nationell centrumbildning för forskning om brottmålsprocessen där tvärvetenskaplig samverkan kan säkerställas.

Utifrån beskrivningen av myndigheternas karaktärsdrag och deras verksamhet i relation till kriterierna, samt Rättsmedicinalverkets karaktär, bedömer Rättsmedicinalverket att det alternativa förslaget bör genomföras. Sammanförandet av Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten bedöms förstärka kriterium 3 och 7, som sin tur

bedöms skapa bäst förutsättningar för Rättsmedicinalverket att bedriva forskning och utveckling.

Avslutningsvis vill Rättsmedicinalverket framföra en övergripande synpunkt som handlar om vikten av att den nya myndighetsstrukturen (oavsett vilket alternativ som beslutas) tillgodoser forskningsbehoven hos myndigheter som Rättsmedicinalverket, som genom sin instruktion har i uppdrag att bedriva och finansiera egen forskning.

Om Myndigheten för strategisk forskning framöver ska ansvara för att genomföra utlysningar inom områden där myndigheter med annat kärnuppdrag än finansiering i dag utlyser medel för forsknings- och innovationsprojekt är det angeläget att det säkerställs att det skapas fullgoda förutsättningar att göra välgrundade prioriteringar av angelägen forskning hos myndigheter med forskande uppdrag.

Rättsmedicinalverket uppfattar att förslaget om reglering i regleringsbrev till Myndigheten för strategisk forskning möjliggör sådana prioriteringar. Det kan därmed skapas förutsättningar för att i den nya myndighetsstrukturen utveckla och prioriterera angelägna forskningsområden hos forskande myndigheter.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Lars Werkström. I den slutliga handläggningen har stabschefen Lovisa Strömberg, forskningsstrategen Robert Kronstrand och chefsjuristen Anton Svensson deltagit. Föredragande har varit verksjuristen Olof Larsson.

Lars Werkström

Olof Larsson